

Program rada

1. Uvod

Akreditacijskom preporukom Agencije za znanost i visoko obrazovanje od 27. X. 2014. i Pismom očekivanja MZOS-a od 12. XII. 2014. naloženo je da "Sveučilište u Zagrebu Hrvatski studiji" u roku od tri godine "ukloni nedostatke u obavljanju djelatnosti visokog obrazovanja i znanstvene djelatnosti utvrđene Akreditacijskom preporukom". Ako se nakon isteka navedenoga roka to ne učini, Hrvatskim studijima "izdat će se uskrata za djelatnost visokog obrazovanja i znanstvene djelatnosti". Riječ je o sljedećim akreditacijskim preporukama odnosno nedostacima koje treba ukloniti:

1. "razriješiti pitanje pravnog statusa i položaja Hrvatskih studija unutar Sveučilišta u Zagrebu."
2. "razviti koherentni, prepoznatljivi identitet i s njim povezan fokus na studijske programe i znanstvenu djelatnost"
3. "bolje integrirati jedne studijske programe s drugima, kao i s općim (još nedefiniranim) profilom Institucije"
4. "Studijski programi također bi trebali biti bolje integrirani s tekućim znanstvenim aktivnostima koje, međutim, moraju biti proširene."
5. "Potrebno je nastaviti s internacionalizacijom studijskih programa koja pridonosi kvaliteti nastave i predstavlja potencijal za formiranje međunarodnih mreža."
6. "razmisliti o uvođenju mjera koje će povećati mobilnost nastavnika"
7. "oslabljena kvaliteta izvođenja poslijediplomskoga sveučilišnog (doktorskog) studijskog programa Povijest te poslijediplomskoga (doktorskog) studijskog programa Kroatologija zbog nedostatnog broja nastavnika s punim radnim vremenom"
8. "oslabljena kvaliteta obavljanja znanstvene djelatnosti zbog neusklađenosti strateškog programa znanstvenih istraživanja s člankom 7. stavkom 2. alinejom 1. Pravilnika o uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje znanstvene djelatnosti, uvjetima za reakreditaciju znanstvenih organizacija i sadržaju dopusnice. [čl. 7, st. 2, al. 1: – *strateški program znanstvenih istraživanja za razdoblje od najmanje pet godina u znanstvenom području u kojem znanstvena organizacija obavlja djelatnost koji sadrži elemente navedene u članku 3. stavku (1) točki 1. ovog Pravilnika, čl. 3, st. 1, t. 1: svrha osnivanja i rada znanstvene organizacije*]"

Pregledna preporuka odnosno primjedba:

"Slijedom svega navedenog proizlazi, da je u postupku vrednovanja Sveučilišta u Zagrebu Hrvatskih studija utvrđeno kako je oslabljena kvaliteta izvođenja gore navedenih studijskih programa kao i ostalih studijskih programa zbog nedostatnog broja nastavnika s punim radnim vremenom izabranih u znanstveno-nastavna i/ili umjetničko-nastavna zvanja te zbog nedostataka proizašlih iz izvješća stručnog povjerenstva koji je sastavni dio akreditacijske preporuke, posebice vezano za razrješenje pitanja pravnog statusa i položaja Hrvatskih studija unutar Sveučilišta u Zagrebu, nejasne misije i nedostatka fokusiranosti na profil studijskih programa koje bi Sveučilište u Zagrebu Hrvatski studiji trebali izvoditi kako bi se izbjeglo preklapanje sa studijskim programima drugih sastavnica Sveučilišta u Zagrebu."

Voditelj Hrvatskih studija prof. dr. sc. Josip Talanga postavio je u skladu s *Pismom očekivanja* MZOS-a 2015. godine zahtjev rektoru Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. sc. Damiru Borasu da se riješi pitanje pravnoga statusa Hrvatskih studija, a najvažnija inicijativa koja je 2015. godine pokrenuta s ciljem ispunjavanja uvjeta iz *Pisma očekivanja* rezultirala je ustrojavanjem *Radne skupine za izradu prijedloga novog preddiplomskog sveučilišnog studijskog programa* na Hrvatskim studijima i njezinim prijedlogom koncepta novoga *Općega društveno-humanističkoga studija* koji je ZNV-u Hrvatskih studija predstavljen 26. I. 2016. Rasprava u povodu toga prijedloga pokazala je da na Hrvatskim studijima postoje različite vizije o identitetu i budućnosti Hrvatskih studija. Vijeće Odjela za kroatologiju zaključno je i jednoglasno donijelo mišljenje 9. II. 2016. u kojem se za predstavljeni koncept novoga preddiplomskoga *Općega društveno-humanističkoga studija* kaže da bismo se njime samo "još više 'razvodnili', smanjili profilaciju koju imamo kao 'Hrvatski studiji', ne bismo postupili u skladu s Pismom očekivanja i Akreditacijskom preporukom, i ne bismo iskoristili mogućnost da nam hrvatska kultura, povijest i društvo budu prepoznatljiva okosnica i poveznica studijskim predmetima, a čime bismo se kao 'Hrvatski studiji' mogli razlikovati od studijskih programa drugih sastavnica Sveučilišta u Zagrebu." Vijeće Odjela za kroatologiju u svojem je mišljenju odbacilo i mogućnost promjene imena "Hrvatskih studija" koja se spominjala na sjednici ZNV-a održanoj 8. II. 2015., smatrajući da takve ideje ugrožavaju našu instituciju zadirući u njezine temelje i misiju radi koje je osnovana. Mišljenje Vijeća Odjela za kroatologiju ima uporište u opisu misije Hrvatskih studija u *Samoanalizi Hrvatskih studija* iz 2014.:

"Hrvatski studiji su osnovani 16. studenoga 1992. kao dvosemestralni komparativni studij hrvatske filozofije i društva. Tijekom prve godine taj je program preoblikovan u redoviti četverogodišnji studij, s tri studijska smjera: Komparativni hrvatski studij – CROATICUM, Studij filozofije i Studij društva. Nakon što mu je pridodan studijski program filozofije i religijske kulture Filozofskoga fakulteta Družbe Isusove, te je studijske programe i nastavne planove 28. rujna 1993. prihvatilo Znanstveno-nastavno vijeće Sveučilišta u Zagrebu, a nadležno Ministarstvo znanosti i tehnologije odobrilo je upisne kvote za navedene studije. Od tada se za ustanovu službeno koristi naziv Hrvatski studiji. Studij hrvatske kulture u svim aspektima (jezik, književnost, povijest, filozofija, društvo itd.), dakle studij kroatologije u širem smislu, zamišljen je kao središnji studij oko kojega će se razvijati koncepcija Hrvatskih studija." *Samoanaliza Sveučilište u Zagrebu Hrvatski studiji*. Zagreb, 2014., (verz. 29. 1. 2014.), str. 4.)

Na zahtjev voditelja Hrvatskih studija da se riješi pitanje pravnoga statusa Hrvatskih studija rektor Sveučilišta u Zagrebu donio je *Odluku o pokretanju postupka rješavanja pravnoga statusa, znanstveno-nastavnog profila i ustroja Hrvatskih studija...* (od 1. II. 2016. i 9. II. 2016.). Rektorovom je Odlukom osnovan *Odbor za provedbu postupka rješavanja pravnoga statusa, znanstveno-nastavnoga profila i ustroja Hrvatskih studija*, koji ne će razmatrati samo pitanje pravnoga statusa Hrvatskih studija, već komplementarno i njihov znanstveno-nastavni profil i ustroj. Do okončanja postupka i donošenja odluke o pravnom statusu *Odlukom* je obustavljeno "iniciranje i provođenje postupaka uvođenja novih ili izmjene postojećih studijskih programa kao i provođenje postupaka za izbor na radno mjesto novih djelatnika u suradničkim i znanstveno-nastavnim zvanjima." ("najdulje [do] [...] kraja ljetnog semestra akad. god. 2015./2016."). Hrvatski studiji pismeno su se obratili 18. II. 2016. u povodu rektorove *Odluke* Odboru za statutarna pitanja, a prije toga uputili su sa sličnom intencijom (25. V. 2015.) rektoru *Prigovor na Odluku o prihvaćanju inicijative za uključenjem Filozofskog fakulteta Družbe Isusove kao ustanove u sastavu Sveučilišta u Zagrebu*. Iz svega

toga može se razabrati da postoje određena razilaženja između Hrvatskih studija i vodstva Sveučilišta u Zagrebu i da je znanstveno-nastavna profilacija Hrvatskih studija pitanje oko kojega i unutar Hrvatskih studija nije postignut konsenzus.

Neovisno o tijeku i trajanju rasprave o identitetu Hrvatskih studija koja bi se trebala otvoriti 22. III. 2016. na tematskoj sjednici ZNV-a, i o tom kada će i kakav odgovor stići od Odbora za statutarna pitanja, neupitno je da Hrvatski studiji moraju tijekom 2016. i 2017. započeti s uklanjanjem nedostataka utvrđenih *Akreditacijskom preporukom* i *Pismom očekivanja*. Poslovi vezani uz to bit će glavna i najvažnija zadaća voditelja Hrvatskih studija koji se bira za mandatno razdoblje u akademskim godinama 2016./2017. i 2017./2018. Smatram da bih te poslove mogao obavljati uspješno i na dobrobit Hrvatskih studija pa se prijavljujem na poziv za predloženika za voditelja Hrvatskih studija. U nastavku ću opisati plan svojega rada prema pojedinim akreditacijskim preporukama odnosno primjedbama. Ispunjavanje akreditacijskih preporuka trebao bi biti središnji dio plana rada za sve koji bi se prihvatili dužnosti voditelja Hrvatskih studija u sljedećem mandatnom razdoblju.

2. Razriješiti pitanje pravnog statusa i položaja Hrvatskih studija unutar Sveučilišta u Zagrebu

Rješavanje pravnoga statusa i položaja Hrvatskih studija unutar Sveučilišta od iznimne je važnosti, ne samo s obzirom na *Pismo očekivanja*, već i okvirno za dugoročno djelovanje i razvoj Hrvatskih studija kao institucije Sveučilišta u Zagrebu. Rješavanje pravnoga statusa pokrenuto je na zahtjev Hrvatskih studija.

3. Razviti koherentni, prepoznatljivi identitet i s njim povezan fokus na studijske programe i znanstvenu djelatnost

U opisu Hrvatskih studija iz ožujka 2005., na temelju kojega je zatražena i dobivena dopusnica za izvođenje studijskih programa Hrvatskih studija, za studij kroatologije kaže se da je središnji "interdisciplinarni studij hrvatskoga jezika i kulture oko kojeg se razvija cijela koncepcija Hrvatskih studija." To je u skladu s opisom znanstvene i stručne djelatnosti Hrvatskih studija u *Pravilniku o ustroju i djelovanju Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu* (2008.) u kojem se u čl. 9, st. 2, određuje (b) "organiziranje domaćih i međunarodnih znanstvenih i stručnih skupova, simpozija, savjetovanja, seminara, kongresa i drugih skupova, osobito vezano uz proučavanje sastavnica hrvatskog kulturnog i nacionalnog identiteta", a pod d) "skrb o ustrojavanju sličnih studija u svijetu". Sukladno s opisom iz 2005. godine i s *Pravilnikom*, u *Samoanalizi Hrvatskih studija* iz 2014. misija Hrvatskih studija opisuje se kao "studij hrvatske kulture u svim aspektima (jezik, književnost, povijest, filozofija, društvo itd.)", "dakle studij kroatologije u širem smislu, zamišljen je kao središnji studij oko kojega će se razvijati koncepcija Hrvatskih studija." Međutim, analizirajući konkretan rad Hrvatskih studija, Reakreditacijsko povjerenstvo utvrdilo je da Hrvatski studiji imaju "nejasnu misiju", "ndefinirani profil" i "nedostatak fokusiranosti" na profil studijskih programa. Glavnina tih primjedaba proizlazi iz toga što koncepcija Hrvatskih studija kao "studija kroatologije u širem smislu" u praksi nije zaživjela, barem ne u prepoznatljivoj mjeri. Kao voditelj Hrvatskih studija zalagao bih se za to da se koherentni, prepoznatljivi identitet i s njim povezani fokus na studijske programe i znanstvenu djelatnost razvije u skladu s citiranom postavkom iz *Samoanalize*. Znanstvena djelatnost u okviru te koncepcije, koja bi

imala žarište u kroatologiji, mogla bi se usmjeriti i poticati primjerenom projektnom i programskom politikom.

4. Bolje integrirati jedne studijske programe s drugima, kao i s općim (još nedefiniranim) profilom Institucije

Integracija jednih studijskih programa s drugima na način da se uvažava opći profil Institucije kako je definiran pod točkom 3 mogla bi se provesti na više načina. Pojedini studijski programi trebali bi se reformirati tako da su naglašenije usredotočeni na specifičnosti hrvatskoga društva, filozofije, medija, povijesti, itd. Kao poveznica pojedinih studijskih programa mogli bi poslužiti temeljni zajednički predmeti važni za hrvatski identitet i povezani s težištem iz pojedinih studijskih programa. Stupanj integracije studijskih programa mogao bi se povećati ukidanjem jednopredmetnosti na razini preddiplomskoga studija. Trebalo bi razmisliti bi li bilo smislaono za neke studijske programe propisati preporučene dvopredmetne kombinacije.

5. Studijski programi također bi trebali biti bolje integrirani s tekućim znanstvenim aktivnostima koje, međutim, moraju biti proširene

U *Pravilniku o uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje znanstvene djelatnosti, uvjetima za reakreditaciju znanstvenih organizacija i sadržaju dopusnice*, čl. 3, st. 1, t. 1, kao uvjet za izdavanje dopusnice određuje se usklađenost znanstvene djelatnosti sa svrhom osnivanja i radom znanstvene organizacije. Prilagodba profila Hrvatskih studija svrsi njihovih osnivanja i rada trebala bi biti popraćena integracijom s tekućim znanstvenim aktivnostima kroz projekte na kojima bi sudjelovali zaposlenici s više odjela (uključujući, naravno, prema potrebi i mogućnostima i zaposlenike drugih sastavnica Sveučilišta, pa i šire). Takav bi pristup otvarao znatne mogućnosti pokretanja osmišljenih i koordiniranih znanstvenih projekata koji bi potvrđivali profil Hrvatskih studija, a davali bi mogućnosti istraživanja svim zainteresiranim znanstvenim djelatnicima Hrvatskih studija na širokom području. Kao voditelj Hrvatskih studija poticao bih osmišljavanje takvih projekata, provođenje i prijavu na natječaje za financiranje. Od posebne važnosti bilo bi poticati projekte koji bi pratili specijalistički orijentirane studijske programe na diplomskoj razini, čime bi se funkcionalno integrirala znanstvena i nastavnička aktivnost. U radu pojedinih odjela trebalo bi u skladu s *Pravilnikom o ustroju i djelovanju Hrvatskih studija* predvidjeti organizaciju konferencija koje bi bile posvećene temama iz hrvatske povijesti, društva, medija itd., sukladno s općim profilom Institucije. Osim toga, trebalo bi poticati nastavnike sa svih odjela Hrvatskih studija da sudjeluju u radu kroatoloških konferencija koje Hrvatski studiji organiziraju svake druge godine. Izdavanje časopisa *Kroatologija*, koji je naš jedini časopis koji slijedi opći profil Institucije, trebalo bi urednički koncipirati tako da bude atraktivan nastavnicima svih odjela Hrvatskih studija.

6. Potrebno je nastaviti s internacionalizacijom studijskih programa koja pridonosi kvaliteti nastave i predstavlja potencijal za formiranje međunarodnih mreža

Internationalizacija studijskih programa koja pridonosi kvaliteti nastave i predstavlja potencijal za formiranje međunarodnih mreža trebala bi se poticati na više načina i razina:

1)

Pokretanjem studija o hrvatskom iseljeništvu i Hrvatima izvan Republike Hrvatske (hrvatskoj dijaspori), koji bi uporište imao u Zakonu o odnosima Republike Hrvatske s Hrvatima izvan Republike Hrvatske, prije svega u članku 9 koji glasi: "Republika Hrvatska povezuje sve Hrvate, kako one u Republici Hrvatskoj, tako i one izvan Republike Hrvatske, u ostvarivanju hrvatskog kulturnog zajedništva kao skupa svih kulturnih, obrazovnih, znanstvenih, informativnih, gospodarskih, športskih i drugih društvenih djelatnosti bitnih za očuvanje i jačanje hrvatskoga identiteta i prosperiteta." (NN 124/11, 16/12). Pri pokretanju studija o hrvatskoj dijaspori trebalo bi osigurati potporu Državnoga ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske. Paralelno s pokretanjem takva studija trebalo bi uspostaviti komunikaciju i suradnju s hrvatskim ustanovama izvan Hrvatske, npr. Zavodom za kulturu vojvodanskih Hrvata, Znanstvenim institutom Gradišćanskih Hrvatov, Znanstvenim zavodom Hrvata u Mađarskoj, itd. Hrvatski studiji mogli bi na taj način, i u suradnji s drugim sastavnicama Sveučilišta u Zagrebu, postati središnjom institucijom koja održava i osnažuje akademske veze s hrvatskim iseljeništvom.

2)

Od strateške važnosti bilo bi uspostavljanje komunikacije i unaprjeđenje suradnje sa Sveučilištem u Mostaru, jedinim sveučilištem izvan granica RH na kojem se nastava izvodi na hrvatskom jeziku. Primjerice, u reformiranom studijskom programu kroatologije jedan bi predmet trebao biti posvećen jeziku i kulturi bosanskohercegovačkih Hrvata, a izvodili bi ga kolege sa Sveučilišta u Mostaru. Osim toga, tematsko povezivanje s prostorom Bosne i Hercegovine moglo bi se proširiti ustrojavanjem studija koji bi se usmjerio na orijentalne aspekte hrvatske kulturne baštine i kojim bi se mogao dopuniti rad Odjela za hrvatski latinitet. Time bi se otvorio prostor za formiranje posve novih međunarodnih mreža koje ne postoje na Sveučilištu u Zagrebu. Internacionalizacija studijskih programa mogla bi se unaprijediti i obnovom predmeta koji su bili posvećeni hrvatsko-talijanskim, hrvatsko-mađarskim i hrvatsko-njemačkim kulturnopovijesnim vezama.

3)

Među važnijim zadacima Hrvatskih studija trebao bi biti razvoj suradnje sa slavističkim središtima u svijetu u kojima je zastupljen neki vid proučavanja hrvatskoga jezika i kulture u slavenskom ili poredbenom kontekstu. Jamačno bi i međunarodna znanstvena suradnja na poljima povijesti, latinskoga, komunikologije, filozofije, sociologije i psihologije te interdisciplinarnih poveznica među njima s kroatologijom, u kojima bismo nudili sadržaje koji mogu biti komplementarni onima kojima bi se bavili naši suradnici iz svijeta, mogla imati dobre izgleda.

Uz suradnju s Torontom u Kanadi u izvođenju nastave hrvatskoga jezika i književnosti trebalo bi uključiti i obližnji Waterloo, gdje od kraja 80-ih postoji katedra za hrvatski jezik utemeljena novcem hrvatskih iseljenika, a koju sufinancira i RH. U tom smislu treba nastaviti i s pokušajima uspostavljanja suradnje s Macquarie University i tamošnjim Hrvatskim studijima. Od Sveučilišta u Zagrebu treba tražiti potporu za te aktivnosti jer se njima ne smije slabiti naša primarna djelatnost u Zagrebu.

Hrvatski studiji trebali bi, uz potporu Sveučilišta u Zagrebu i MZOS-a, organizirati bijenalno ili barem svake četiri godine međunarodnu konferenciju za nastavnike hrvatskoga jezika i kulture koji nastavu izvode na fakultetima odnosno lektoratima izvan Republike Hrvatske, od

Ruske Federacije do SAD-a. Time bi Hrvatski studiji operativno stvarali potencijale za razvoj novih međunarodnih mreža i razvijali bi se u središnjoj ustanovu Sveučilišta u Zagrebu koja na akademskoj razini povezuje nastavnike hrvatskoga jezika i kulture u inozemstvu te povezuje i potiče razvoj hrvatskih studija izvan Republike Hrvatske. To bi bio odličan temelj i za uspostavljanje novih međunarodnih projekata i održavanje odnosno nastavljanje onih dosadašnjih.

4)

S obzirom na to da među stranim studentima koji kratkoročno borave na Sveučilištu u Zagrebu postoji interes za hrvatsku kulturu, povijest i društvo, treba nastaviti i izgrađivati ponudu njima atraktivnih predmeta na stranim jezicima, što bi ujedno bio i poticaj da Hrvatske studije biraju kao domaćina unutar Sveučilišta.

5)

Od velike koristi za hrvatske studije u inozemstvu mogao bi biti knjižni niz u kojem bi se u prijevodu na stranim jezicima izdavali pojedini radovi važni za hrvatsku kulturu i/ili tekstovi važni za razumijevanje hrvatskih kulturnih i povijesno-socijalnih činjenica. S tim ciljem mogao bi se pokrenuti i višejezični mrežni portal koji bi donosio izbor takvih tekstova, a u pisanje kojih bi se prema svojim specijalizacijama mogli uključiti i nastavnici na Hrvatskim studijima.

7. Razmisliti o uvođenju mjera koje će povećati mobilnost nastavnika

Povećanje mobilnosti nastavnika dobrim dijelom ovisi o razvoju Hrvatskih studija u prethodno opisanim točkama. Ako se uspiju ostvariti prethodno opisane djelatnosti, otvorit će se velike mogućnosti za mobilnost, osim onih koje su već sada moguće zahvaljujući međunarodnim ugovorima Sveučilišta u Zagrebu i Hrvatskih studija.

8. Oslabljena kvaliteta izvođenja poslijediplomskoga sveučilišnog (doktorskog) studijskog programa Povijest te poslijediplomskoga (doktorskog) studijskog programa Kroatologija zbog nedostatnog broja nastavnika s punim radnim vremenom

Zbog postojećih okolnosti važno je da na doktorskom studiju kroatologije zadržimo vanjsku suradnju, uz postupno povećanje angažmana svojih zaposlenika. Budući da je doktorski studij povijesti izgubio dopusnicu, pruža se mogućnost pri njegovu ponovnom uspostavljanju – kao doktorskoga studija *hrvatske povijesti* u suradnji s Hrvatskim institutom za povijest – za modularnu integraciju s doktorskim studijem kroatologije. U to bi se mogao modularno uključiti i studij posvećen hrvatskoj dijaspori (ako ga koncipiramo kao poslijediplomski studij). Time bismo izbjegli paralelizme na razini Sveučilišta, a ojačali bismo doktorske studije na Hrvatskim studijima.

U opisane aktivnosti trebalo bi uključiti i kolege s drugih odjela, npr. Odjela za psihologiju te vidjeti kakve su mogućnosti modifikacije studija psihologije s ciljem njegove integracije u opći profil ustanove. Osobno sam uvjeren da su mogućnosti razvoja studija i istraživanja u tom smjeru i velike i izazovne i da bi i to dalo Hrvatskim studijima jači profil, a i važno neistraženo polje za istraživanja.

9. Oslabljena kvaliteta obavljanja znanstvene djelatnosti zbog neusklađenosti strateškog programa znanstvenih istraživanja s Pravilnikom o uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje znanstvene djelatnosti, tj. svrhom osnivanja i rada znanstvene organizacije

Strateški program znanstvenih istraživanja Hrvatskih studija za razdoblje 2011.–2015. opisan je u *Samoanalizi* na str. 118.–148., a svrha osnivanja i rada znanstvene organizacije na str. 4. Ta bi se akreditacijska preporuka ispunila na način koji je ovdje opisan pod točkom 3, 6 i drugdje.

10. Zaposlenici, upravna struktura, studenti

Podrazumijeva se da će se ovdje opisani ciljevi u cijelosti moći ostvariti samo ako povećamo broj nastavnika s punim radnim vremenom i koji se identificiraju s profilom Institucije, te ako proširimo administrativno-tehničku i informatičku službu i unaprijedimo njezinu efikasnost. Pri određivanju povjerenika voditelja trebat će uključiti predstavnike ako ne svih, onda barem većine naših odjela. Glede studenata samorazumljivo je da treba poticati i podupirati njihove udruge i aktivnosti.

11. Zaključak

Ako budem izabran i imenovan za voditelja Hrvatskih studija, zalagat ću se za to da se akreditacijske preporuke iz *Pisma očekivanja* usvajaju polazeći od uvodnoga dijela *Samoanalize Hrvatskih studija* iz 2014. u kojem se koncepcija Hrvatskih studija opisuje kao studij koji kao žarište ima kroatologiju u širem smislu te interdisciplinarno istražuje i u visokoškolskom obrazovanju posreduje relevantna znanja iz svih društveno-humanističkih polja. Smatram da se time uspješno mogu ukloniti svi glavni nedostaci koji su navedeni u *Pismu očekivanja* MZOS-a i da je to put kojim bismo trebali krenuti ne samo kako bismo spriječili moguću uskratu dopusnice za djelatnost visokoga obrazovanja i znanstvene djelatnosti, već i kako bismo našli i zauzeli svoje nesporno mjesto na Sveučilištu u Zagrebu i dugoročno i s poletom razvijali studije i znanstvene aktivnosti Hrvatskih studija.